

digitale nieuwsbrief

Erfgoedvereniging De Driehornick Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.driehornick.nl

E-mail: info@driehornick.nl

nummer 63

1 december 2024

In deze nieuwsbrief:

pagina:

• Van het bestuur	1
• Lezing 14 november in De Dassenburcht	2
• Met spoed gevraagd	2
• Nieuwe editie Driehornickels	3
• Digitale boekenmarkt	3
• Boeken bij Erfgoedvereniging te koop	4
• Ontvangen objecten	4
• Nieuw in onze bibliotheek	6
• Limerick	7
• Website	7
• Uit onze bibliotheek	8
• Gezien in ons archief	9
• Uit tijdschriften van andere organisaties	10
• Activiteiten van derden	10

VAN HET BESTUUR

Snertwandeling (alleen voor leden)

Dit jaar zal de snertwandeling op 3^e kerstdag, ofwel vrijdag 27 december, in Oirschot plaatsvinden.

U kunt zich nu alvast inschrijven door te mailen naar: secretaris@driehornick.nl

Het programma ziet er als volgt uit:

= **14:00 uur Ontvangst** en welkom in museum De Vier Quartieren,
St. Odulphusstraat 11 5688 BA Oirschot.

(voor de houders van een museumkaart is de entree gratis, voor anderen € 6)

- Koffie/thee (2x) met Oirschots gebak
- Kennismaking met de gidsen o.a. Ineke Strouken (Brabants Heem)
- Uitleg en rondleiding in museum

= **16:00 tot 17:00 uur Rondleiding door Oirschot** met bezoek aan St. Petrus Basiliek

- Wandeling door Oirschot
- Bezoek aan St. Petrus Basiliek
- Afsluiting wandeling

= **17:00 uur Restaurant De Beurs** aan de St. Odulphusstraat 7, 5688 BA Oirschot.

- Erwtensop met brood en spek
- Nazit met op eigen kosten drankjes

= **18:30 uur Einde.**

De kosten bedragen € 20 per persoon, excl. € 6,00 entree museum voor degenen die geen museumkaart hebben.

Degenen die zich opgeven krijgen nadere informatie toegestuurd voor parkeer- en betaalmogelijkheden.

Opgeven via 040-2838472 of secretaris@driehornick.nl

Uiterlijk opgeven woensdag 18 december

Aantal leden

In november zijn er twee nieuwe leden bijgekomen, te weten de partners van de reeds bestaande leden Jan de Smit en Arnold Maas. We wensen hen veel nut en plezier met het lidmaatschap bij onze erfgoedvereniging. Het totaal aantal leden komt hiermee op **326**.

Kennismakingsbijeenkomst nieuwe leden

Donderdagmiddag 21 november heeft een delegatie van het bestuur nader kennis gemaakt met zes nieuwe leden. Voor degenen die verhinderd waren, zullen nog nieuwe afspraken worden gemaakt, waarschijnlijk in 2025. Het is heel erg prettig om zo elkaar beter te leren kennen. Zo zijn nieuwe leden niet alleen maar een regel in het ledenregister, maar blijft er een reëel beeld achter van het nieuwe lid bij het bestuur en de andere aanwezigen. Zo kan er een verenigingsband ontstaan.

LEZING 14 NOVEMBER IN DE DASSENBURCHT

Op **donderdagavond 14 november** jl. heeft inleider Hans van den Broek zijn lezing gepresenteerd met als thema *Vrijerijen en Bevallingen in vroegere tijden*.

Als u op onderstaande link klikt kunt u meer lezen op onze website over deze lezing, inclusief de getoonde beelden (of met rechtermuisknop en kies dan "Hyperlink openen").

[Lezing over Vrijerijen en Bevallingen uit vroegere tijden | Driehornick](#)

MET SPOED GEVRAAGD

Vanwege het uitvallen van een bezorger van ons magazine Driehornickels zoeken we met spoed een vrijwilliger die drie maal per jaar ons magazine bezorgt.

Het betreft ca. 40 adressen in de omgeving van Europalaan, Parkstraat, Kloosterstraat, Vondelstraat en Broek. Geïnteresseerden kunnen zich bij de secretaris melden:

secretaris@driehornick.nl

NIEUWE EDITIE DRIJHORNICKELS

Inhoud

Van de redactie **01**

Duco baron van Hardenbroek van de Kleine Lindt
Een kleurrijk en conflictrijk leven **02**

Groots bouwplan bij Van Goghkerkje nooit verwezenlijkt **14**
Peter van Overbruggen

Schenking glas-in-loodramen uit dankbaarheid voor gastvrijheid in Nuenen c.a. in 1945 **20**
Ton de Brouwer

Een Eckartse pachter in de 18e eeuw **26**
Toon van Laarhoven

Het verhaal van de onderduiker in Nune Vlle gaat door **32**
Nieuw licht op de geschiedenis van Jaap van Cleef
Peter van Overbruggen

Drijehornickels - jaargang 33 - 2024 - nummer 3

DIGITALE BOEKENMARKT

Onze tweedehands boeken voor de boekenmarkt kunt u nu ook digitaal reserveren. Indien u een boek wilt kopen, kunt u het in het Heemhuis afhalen en contant afrekenen. De tweedehands boeken die u kunt kopen, kunt u in de lijst vinden met de verkoopprijs erbij en die u bereikt als u op de onderstaande link klikt (of met rechtermuis en dan 'Hyperlink openen'):

[Digitale Bibliotheek | Drijehornick](#)

BOEKEN BIJ ERFGOEDVERENIGING TE KOOP

Voor alle boeken die door Erfgoedvereniging De Driehornick zijn uitgegeven en nog te koop zijn, raadpleeg onze website onder tabblad **DRIJEHORNICK** (bovenste werkbalk) en vervolgens onder **VERKOOP BOEKEN**.

ONTVANGEN OBJECTEN

Van ons lid **Tiny Luppens** ontvingen we twee stukjes aluminium van een Engels vliegtuig dat in de Tweede Wereldoorlog is neergestort op de Pastoorsmast in Nuenen.

Via ons lid Hubert Hermans ontvingen we olieverfschilderij van Louis Ector voorstellende De Collse Watermolen.

Geschonken door **Margriet Struble-Hermans**.

Zij is de oudste dochter van Truus Hermans-Jansen. Het schilderij komt uit de erfenis van Truus Hermans-Jansen. Zij kreeg als amateurschilder in de jaren 90 les van Louis Ector.

Hubert Hermans bij het olieverfschilderij

Van **Jan Sporenberg** uit Eindhoven ontvingen we enkele oude foto's en een potloodtekening van W. Swinkels uit november 1953, voorstellende een boerderijtje uit Nuenen.

Wie herkent deze boerderij? Graag melden aan secretaris@driehornick.nl

Van ons lid **Ton Neijts** ontvingen we een gevelsteen uit de reeds in 2012 afgebroken boerderij op Vaarle, nummer 6.

Voor een beschrijving van deze boerderij en haar bewoners op Vaarle 6 kunnen we verwijzen naar het boek *Nuenen op het Randje*, pagina's 320 t/m 326.

Ton Neijts met de 'ingelijste' gevelsteen

In het boek *Van Eerste Steen tot Gevelsteen* staat op pagina 53:

Op 11 september 1926 werd aan Josephus Ferdinandus Raessens vergunning verleend voor de bouw van deze boerderij.

De architect was A. van Eupen uit Gemert. De dakvorm, een tentdak, komt niet vaak voor bij boerderijbouw. Er is een schapehouderij in gevestigd. Boven aan de gevel is een gevelsteen ingemetseld met de tekst:

VAARLE

NIEUW IN ONZE BIBLIOTHEEK

Het onlangs uitgegeven boek *De hertogen van Brabant van 640-1430* is in onze bibliotheek opgenomen.

Het jaar 1000. Uit het niets scheppen de nazaten van de Karolingische vorsten tussen Maas en Schelde een land: het hertogdom Brabant. Vanuit het kleine Leuven en met de machtige abdij van Nijvel als eerste steunpunt halen ze met grote hardnekkigheid vele gebieden binnen: steden als Brussel, Tienen, Gembloers, Antwerpen en Breda vallen onder hun bevoegdheid. Rond 1200 worden 's-Hertogenbosch (het bos van de hertog) en tal van andere steden zoals Turnhout, Helmond en Eindhoven gesticht.

De vorming en opgang van Brabant is een ingewikkelde puzzel van talloze gebeurtenissen, veldslagen, huwelijken, tragische overlijdens en bittere strijd om de macht. Voor het eerst krijgt de lezer het hele verhaal in chronologische volgorde en in een begrijpelijke taal, met bovendien meer dan honderd vertaalde citaten uit charters en verhalen van auteurs, die het vanaf de eerste rij hebben meegemaakt.

Edward De Maesschalck is dr. in de geschiedenis en auteur van veelgeprezen boeken over de geschiedenis van de Nederlanden. Bij Sterck & De Vreese publiceerde hij *Moed en tegenspoed. Edelvrouwen in de Bourgondische tijd*.

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Nôgeslacht

'n Kleurrijke zónderlinge man
Ha gin vrow of keind às âchterban
Hèij zôcht vur draâgloon
'n vrow vur ne zoon
Niemes trapte in zén bizar plan

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken, óf met de rechtermuisknop en dan kiezen voor: 'hyperlink openen':

[Nôgeslacht | Drijehornick](#)

WEBSITE

Bezoek regelmatig onze website.

Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatig te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:

www.drijehornick.nl

NIEUW

In **november 2024** zijn op de website op de homepage de volgende berichten en verhalen toegevoegd:

onder de categorie ACTUEEL:

- Diashow van de lezing van 14 november van inleider Hans van den Broek;
- Bijeenkomst van donderdag 28 november om 19:30 uur in De Dassenburcht over het 20-jarig bestaan van de BOA (Buurtvereniging Omgeving Andriesplein).

onder de categorie WOII zijn de jeugdherinneringen opgenomen van de bevrijding september 1944:

- van Tiny de Louw-Aarts: klik op onderstaande link (óf met rechtermuis 'hyperlink openen'): [Oorlogsherinneringen van Tiny Aarts | Drijehornick](#)

onder de categorie JEUGDHERINNERINGEN

- een verhaal van Ria van Bakel over haar geloofsopvoeding. Klik op onderstaande link (óf met rechtermuis 'hyperlink openen'). [Geloofsopvoeding in mijn jeugd | Drijehornick](#)

In ons collectiebeheersysteem (ZCBS) hebben we een video mogen opnemen van Toon van der Linden. Ons **lid Hans van der Linden** (zoon van Toon) heeft ons deze uitgeleend om die in onze collectie te kunnen opnemen. Met dank!:

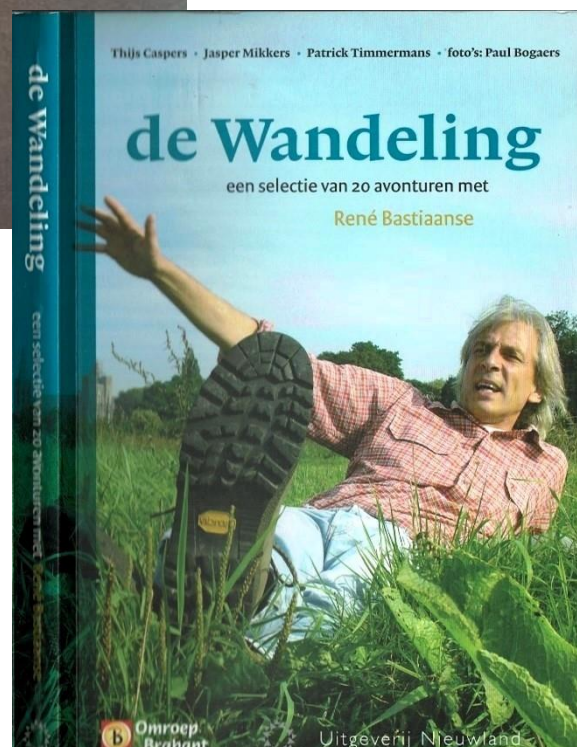
De titel luidt: **Het rijke Roomsche Leven in Nuenen, kindsheid en priesterfeesten**

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

De Wandeling is met 400.000 kijkers een van de populairste televisieprogramma's uit de geschiedenis van Omroep Brabant. Wekelijks nam presentator René Bastiaanse de kijker mee uit wandelen op een bijzondere plek in Brabant. Met zijn kenmerkende geestdrift en humor liet hij de Brabantse natuur en cultuur de revue passeren in smeulige anekdotes en pikante verhaaltjes over de provincie.

Met dit boek kunt u nu zelf op ontdekkingsreis gaan. De twintig mooiste wandelingen zijn bijeengebracht en voorzien van bijzondere foto's en handige routekaartjes.

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

Collectezak NEEEEEEE Joke, een **fruitplukker**

Had ik in de vorige Nieuwsbrief een fruitplukker toch verheven tot een collectezak, terwijl ik heel goed weet dat het geld niet aan de bomen groeit.

Maar.. uit de reacties die we hierover ontvangen hebben blijkt wel dat onze Nieuwsbrief wordt gelezen en dat is wel heel fijn om te horen.

Het is dus een **fruitplukker**.

Met de fruitplukker kun je op een zachte en vlotte manier allerlei fruit van de takken trekken. Vervolgens valt het fruit in de katoenen opvangzak die stevig onderaan de ring hangt. Bovendien biedt de opvangzak voldoende ruimte om meerdere stuks fruit te verzamelen.

Ook is de fruitplukker uitermate geschikt om fruit uit bomen te kunnen plukken, zelfs van moeilijk bereikbare plekken. Als je er een lange stok inschuift is gebruik van een ladder overbodig. Een normale bezemsteel werkt prima.

Hopelijk wordt het voor u een goede oogst!!!

UIT TIJDSCHRIFTEN VAN ANDERE ORGANISATIES

Tijdschriften die in oktober en november bij het Heemhuis binnenkwamen
Wij keken deze tijdschriften door en geven hieronder een korte intro van de verhalen.

Ps. Wil je het hele verhaal lezen kom dan naar het Heemhuis

Erfgoed Magazine oktober 2024

Deze uitgave is helemaal geweid aan 700 jaar Landgoed Hackfort

Een uniek erfgoed-ensemble in Vorden

Dit jaar is het feest in het Gelderse Vorden, midden in de Achterhoek. Vorden is bekend als zeven-kastelendorp, een bijzonder rijk erfgoedbezit. Een van de zeven, Hackfort, viert dit jaar zijn 700-jarig bestaan. Reden genoeg om stil te staan bij dit unieke erfgoed-ensemble.

Wellicht is Hackfort nog ouder dan 700 jaar, maar de eerste vermelding stamt uit 1324. Op zaterdag 9 juni van dat jaar beleende Willem heer van Bronckhorst Jacob van der Wette met een 'goet to hacvorte'. De naam Hackfort bestaat uit twee delen. 'Fort' komt van voorde, een doorwaadbare plaats, in dit geval door de Baakse beek. Hack of hac is lastiger, maar stamt wellicht van hanc als helling. Een helling bij een doorwaadbare plaats dus.

Hoe dat 'goet to hacvorte' er 700 jaar geleden uitzag, is moeilijk te zeggen. Zeker is wel dat Jacob zich al snel Van Hackfort ging noemen. In een archiefstuk uit 1392 is er voor het eerst sprake van een kasteel. Het moet in die tijd een vrijstaande woontoren zijn geweest.

Een uitbundige weelde aan stinzenplanten omringt kasteel Hackfort in het voorjaar. Een lust voor het oog is deze bloemenpracht op het 'terrein van vermaeck' zoals het park rond het Vordens kasteel werd beschreven in kadastrale register van 1825. Het parkbos, het gazon voor het kasteel en de weide bij de watermolen zijn elk voorjaar bedekt met roze, paarse en witte tapijten van krokussen, Italiaanse aronskelk, sneeuwroem, boshyacinten, oosterse sterhyacinten, sneeuwkllokjes en knikkend vogelmelk. Over de beekoevers ligt een roze waas van vingerhelmbloem en kievitsbloemen. Stinzenplanten zijn verwilderde sierplanten (bot-, knol- en wortelstokgewassen) die vooral in het voorjaar bloeien. Ze werden eind negentiende eeuw populair op buitenplaatsen. De historie van de park- en tuinaanleg op Hackfort gaat echter verder terug.

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

Heemkundekring H.N. Ouwerling

De Heemkundekring H.N. Ouwerling nodigt u uit voor de opening van de tentoonstelling

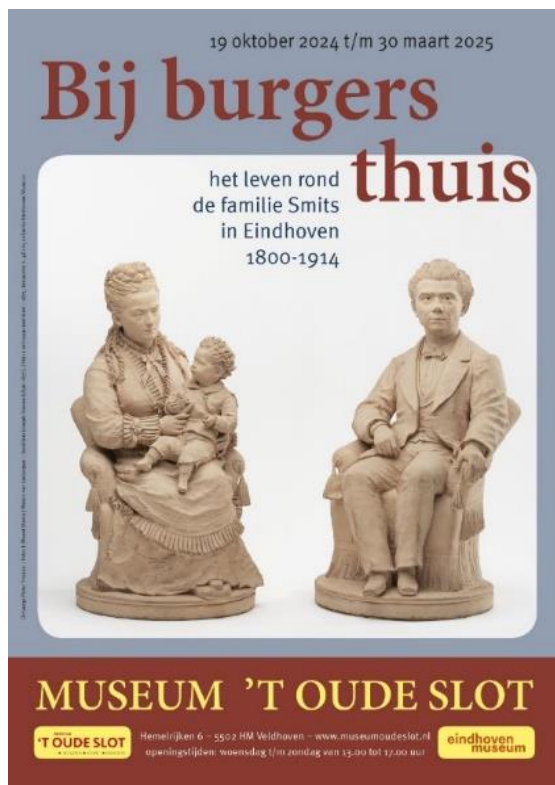
Aandacht voor bomen

De tentoonstelling loopt tot en met 7 februari 2025

Het Heemhuis is iedere tweede en vierde zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur en iedere dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur voor vrije inloop geopend. Toegang gratis.

Heemkundekring H.N. Ouwerling Stationsstraat 73 5751 HC Deurne E-mail: info@heemkundekringdeurne.nl www.heemkundekringdeurne.nl

Museum 't Oude Slot (Hemelrijken 6, 5502 HM Veldhoven)

**Expositie loopt tot
30 maart 2025**

Hemelrijken 6 – 5502 HM Veldhoven – www.museumoudeslot.nl
openingstijden: woensdag t/m zondag van 13.00 tot 17.00 uur

EN TOT SLOT ....

Ons mooie Heemhuis (met rechts nog 'het oudje', inmiddels gekapt) waar u op dinsdagochtend kunt binnenlopen en op woensdagavond na afspraak uw historische studie kunt verrichten.